

Plantelivet i Trollheimen

Trollheimen er et av de mest interessante fjellområdene i Norge botanisk sett. Spesielt gjelder dette de sentrale deler fra Gjerdhøa og Storhaugen (vest for Storlidalen) og nordover til Rinnhatten. Vestgrensen for dette området følger linja Fossådalen (sør for Trollheimshytta) mot Fagerlitjønn og svinger vestover, slik at Hyttedalskammen, Storbekkhø og Halsbekkhø kommer med i det rikeste området. Noen fine utposter er Litlgrinaren, Kringlehø og Såtbakollen. Østover går det rike området til Brattskarven og Refshuskollen, som ligger øst for Minillas utløp i Grana. Kjernen i dette området er fjellene nord for Gjevilvatnet fra Håmannshytten i vest til Tyrikvamfjell i øst. Det er her den aller største artsrikdommen finnes – ja, disse fjellene kan sidestilles med de berømte områdene på begge sider av øvre Drivdalen.

Det faktum at Trollheimen ligger nærmere kysten enn øvre Drivdalen, og at det derfor her burde være større muligheter for isfrie områder under siste istid, gjør Trollheimen til et ytterst viktig område forskningsmessig sett. Svaret på mange uløste gåter når det gjelder vår fjellfloras alder og historie kan ligge nettopp i Trollheimen. Mens Dovre ble gjenstand for botanisk utforskning alt tidlig på 1800-tallet, kom botanikerne først helt mot slutten av hundreåret i gang i Trollheimen, da med konservator Ove Dahl ved Botanisk Museum i Oslo som pionér. Dahl trakk raskt en parallell med Knutshø på Dovre.

Trollheimen er med og danner et klimaskille mellom kystområder og innland. Plantegeografisk kommer dette til uttrykk ved at kystplanter trenger dypt inn i Trollheimen gjennom de mange dalene som skjærer seg inn fra vest, men med en klar uttynning underveis. Endel av disse plantene er bundet til torvmyrer, som *klokkelyng* og *rome*, noen til de subalpine bjørkeliene, som *bjønnekam*. Også endel østlige arter når fram til Trollheimen, men forekommer hovedsaklig i de østre delene. Den mest karakteristiske representanten for disse artene, er *gran*, som i Trollheimen er ytterst sjelden og bare forekommer naturlig i de nordøstligste delene. Typisk østlig er også *dvergtettegras*, som i Trollheimen har sine vestligste utposter i Storlidalen. En enda mer utpreget østlig planteart er moltas slektning *åkerbær*, som er svært sjelden i Trøndelag, men finnes i Resdalen og ved Raudfjellvatnet. *Tyrihjelm* er også en art med meget markert vestgrense. I Trollheimen er den i alle dalfører en svært karakteristisk art i bjørkelier med rikt jordsmonn, mest alminnelig i sentrale og østre deler. Utpregede sørøstlige forekomster finnes også, med *tysbast* som den mest typiske.

Det mest interessant elementet ved floraen i Trollheimen er ellers naturlig nok fjellplantene. *Reinrosa*, Sør-Trøndelags fylkesblomst og TTs symbol, er svært vanlig i de sentrale deler mellom Gjevilvatnet og Svartådalen, i fjellene øst for Skardalen, samt i flere lokaliteter på begge sider av Storlidalen. I de

vestlige delene er reinrosa imidlertid ytterst sjelden. Av andre lett gjenkjennelige arter, er *issoleia* vanlig over hele Trollheimen, mens *mogop* bare er kjent fra Gjevilvasskamman. Her, på 1270 m.o.h., finnes for øvrig den høyestliggende forekomsten av orkidéen *svartkurle* i Skandinavia. Gjevilvasskamman er sammen med Gjedhøa og området mot Blåhø også interessant pga. flere forekomster av ulike fjelvalmuer. De fleste fjellplantene i Trollheimen er nøysomme med hensyn til jordbunn, f.eks. *greplyng*, *rypebær*, *rabbesiv*, *fjellsyre* og *fjellmo*. Men flere av de mest interessante artene er bundet til kalkrike skiferbergarter som forvitrer lett og er derfor sårbare.

Issoleia er vanlig over hele Trollheimen.